

EKO

回

向

December 1994

Nr 63

Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w.

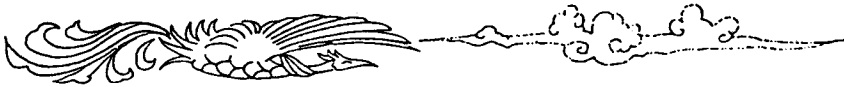
Pretoriastraat 68
B-2600 Antwerpen-Berchem

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
ISSN : 1370-0243

Afgiftekantoor : 2600 Berchem 1

I n h o u d

Editoriaal : Vreemdelingen buiten !	1
Shinran Shonin : Mattosho 20	4
A.Jedrzejewska : Boodschap voor mijn kinderen	8
K.Haemers : De Vrouw in het Boeddhisme	13
Y.Br.Van Parijs : Tokudo Ervaringen	20
"Priester" ? Wat is dat ?	22
Cassettes van Jikoji-lezingen	24
Jikoji-Nieuws	25

Redactie : K.Haemers - Y.Br.Van Parijs
Eindredactie : Sh.A.Peel

Het Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w. en de Shin-Tempel JIKOJI erkennen de spirituele en morele autoriteit van de Jōdo-Shinshū Hongwanji-ha (Kyoto) in de personen van Hoofdabt Go-Monshu Koshin Ohtani en van Ere-Hoofdabt Zenmon Kosho Ohtani, maar zijn voorts organisatorisch en financieel autonoom. Hun werking is dus afhankelijk van uw medewerking, uw waardering en uw steun.

Onze bankrekening (voor België) is 408-2066511-88, op naam van Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w., 2600 Berchem-Antwerpen. Voor Nederland en buitenland, bij voorkeur op postgiro 000-0173766-39, op naam van A.Peel, B-2600 Berchem-Antwerpen, België.

EDITORIAAL

Vreemdelingen buiten !

Ze komen ons hier in de weg lopen, ze nemen ons ons brood af. Het brood waar het om gaat is niet de 'boterham van het werkvolk', maar het 'geestelijke brood des levens'. En de kreet is niet die van een of ander Vlaams-Blokachtig iets, maar de - nu nog wat - onderdrukte roep van doorbrave christenen. Want ze komen nu hier hun vreemde spirituele tradities opdringen om ons christelijk erfgoed te vernietigen...

Zelfs de paus. in zijn onfeilbaarheid komt z'n duit in het zakje doen. Na zijn 'officiële' uitspraken over *her-evangelisering van Europa*, drukt hij zijn visie nog eens 'persoonlijk' uit in een boek dat voor kort ook in het Nederlands werd gepubliceerd.

Aan het Boeddhisme wijdt Johannes Paulus II 6 pagina's. Daarin weet hij met zijn kerkelijke autoriteit te bepalen dat *'het boeddhisme, dat in zeker opzicht precies als het christendom een godsdienst (sic !) van redding is'* in feite en m.i. zeer terecht, toch de opmerking verdient *'dat de heilsleer van het boeddhisme en die van het christendom, om het zo maar eens te zeggen, elkaars tegenpolen zijn'*.

Dat Zijne Heiligheid slechts een zeer vage, zeer oppervlakkige kennis van de Leer van de Boeddha aan de dag legt, wordt hem graag vergeven, wat niet meer zo vanzelfsprekend is wat betreft de raadgevers die hem omringen. Zijn wanbegrijpen, zijn misverstaan, ondanks zijn contacten met de Dalai Lama en met een 'Patriarch' uit Thailand, blijkt uit heel wat van zijn uitspraken.

- "De reddingsleer van het boeddhisme vormt het centrale, eigenlijk het enige punt, van dat systeem. Daarbij kennen de boeddhistische traditie en de daaruit voortvloeiende methoden bijna uitsluitend een *negatieve reddingsleer*."

- "De door Boeddha ervaren 'verlichting' laat zich herleiden tot de overtuiging dat de wereld slecht is, dat zij de bron is van kwaad

en lijden voor de mens. Om zich van dat kwaad te bevrijden moet men zich bevrijden van de wereld, moet men de banden verbreken die de mens binden aan de uitwendige realiteit, de banden die in onze menselijke constitutie bestaan, in onze ziel en in ons lichaam. Hoe meer wij ons van dergelijke banden bevrijden, des te onverschilliger worden wij voor alles wat er in de wereld is, des te meer bevrijden wij ons van het lijden, dat wil zeggen van het kwaad dat uit de wereld voortkomt."

- "...in dat systeem bevrijdt de mens zich niet van het kwade door het goede, dat van God komt; hij bevrijdt zich alleen via onthechting van de wereld die slecht is."

- "...het zogenaamde nirvana, een staat van volmaakte onverschilligheid (...) voor de wereld die de bron van het kwaad is."

- "Het is dus niet misplaatst om die christenen die zich met enthousiasme openstellen voor zekere gedachten afkomstig uit de religieuze tradities van het Verre Oosten (...) te waarschuwen."

Ik laat het onze lezers-boeddhisten over hun mening te vormen over goed-en-kwaad, over wereld/nirvana, over onverschilligheid...

Nog in hetzelfde hoofdstukje over boeddhisme krijgen en de gnostiek en New Age er duchtig van langs. Wat dat in dit verband doet, dat is me een raadsel...

Resultaat is uiteindelijk dat men niet langer aan het onbehaaglijke gevoel ontkomt dat hoofdletterwoorden als Oecumene, Openheid voor het andere, Liefdevolle Tolerantie e.d.m. slechts lege begrippen geworden zijn. Zelfs in de pauselijke mond.

Vóór dat Johannes Paulus zijn 'persoonlijke' bedenkingen publiceerde, had reeds 'anthropoloog' Prof. Herwig Arts (Davidsfonds, Leuven 1993) vooropgesteld dat weliswaar de wereldgodsdiensten zowat allemaal gelijkwaardig (en dus even 'goed') zouden zijn, maar zijn besluit was toch dat enkel het Christendom (lees : het R.-K. Christendom) *gelijkwaardiger en bijgevolg beter* was. Omdat het God kent. Maar hoevelen buiten de academische wereld hebben deze (toch incoherente en academisch ietwat beschamende) uiteenzetting écht gelezen ?

Het Boeddhisme bestaat nu zoiets van een 2.500 jaar, is dus een half-millemium minstens ouder dan het Christendom. Men mag gerust stellen dat er op de wereld iets van een 300 à 400 miljoen boeddhisten rondlopen (China niet meegerekend). Overal berust de Leer van de Boeddha op stevige zij het ook diverse tradities.

Elke boeddhistische gemeenschap (ook en zeker in België) is juridisch en fiscaal doorzichtig en controleerbaar.

De Jodo-Shinshu bestaat meer dan 700 jaar, heeft door de eeuwen heen een duidelijk natrekbare organisatievorm, telt in Japan 24 miljoen geregistreerde leden (d.i. meer dan alle christenen uit de hele Benelux !) van de 89 miljoen geregistreerde boeddhisten en is er bijgevolg de grootste boeddhistische stroming. Deze stroming heeft juridisch gestructureerde entiteiten in Argentinië, België, Brazilië, Canada, Duitsland, Groot-Brittannië, Mexico, Oostenrijk, Polen, Taiwan, elders...

Niemand van ons wil en zal de christenen, zelfs niet de paus, verkafferen, banvloeken en brandmerken. Dat zou beslist niet boeddhistisch zijn. Ook al zijn er in Japan slechts een 300.000 R.-Katholieken, d.i. een 'sekte' van nog geen 0,24 % van de bevolking...

Als boeddhisten, als Shinboeddhisten verlangen wij ons niet te laten bewegen tot polemieken.

Gassho.

Shitoku

MATTOSHO
Lamp voor Latere Tijden
Brieven van Shinran (20)

Dit is wederom een terechtwijzing tegen het toegeeflijk staan t.o.v. eigen blinde impulsen, het veronachtzamen van Amida's Mededogen, en het verdraaien van de Leer. Shinran zou zeggen : "Men neemt toch geen vergif in juist omdat er een tegengif bestaat."

Ik heb alle gaven van de verschillende mensen ontvangen [zoals die op de lijst voorkomen], en Myōkyō-bō's bezoek aan Kyoto is waarlijk welkom. Woorden kunnen mijn waardering niet uitdrukken.

Alhoewel het niet echt onverwacht kwam, maakt Myōhō-bō's verwezenlijking van de Geboorte mij nog steeds diep gelukkig. Dit wordt zeker en vast gevierd door alle mensen in Kashima, Namekata en de afgelegen districten, die verlangen geboren te worden in het Boeddheland. Ook is het mij ter ore gekomen dat Hiratsuka Nyūdō de Geboorte verwezenlijkte, dit maakt dat ik iets voel dat alle woorden overstijgt. Ik kan niet uitdrukken hoe schitterend dit is. Elk van jullie zou zich dienen te realiseren dat ook jullie verwezenlijking van de Geboorte in het Boeddheland zeker is.

In het verleden echter waren er onder degenen die verlangden naar Geboorte sommigen die niet in staat waren bepaalde dingen te begrijpen. Het schijnt dat dit nog steeds het geval is.

Zelfs in Kyoto zijn er mensen die [bepaalde dingen] niet begrijpen en die in verwarring afdwalen, en ik hoor over vele van dergelijke mensen in de verschillende provincies. Zelfs onder Hōnens discipelen maken diegenen die zichzelf beschouwen als opmerkelijke geleerden variërende wijzigingen in het verwoorden van de leer, daarbij zowel anderen als zichzelf in verwarring brengend, zodat allen gezamenlijk lijden.

Het is niet ongewoon voor mensen als uzelf, die noch de schrifturen lezen noch ze kennen, de leer te verdraaien nadat men heeft horen zeggen dat geen enkel kwaad de verwezenlijking van de Geboorte kan belemmeren. Het schijnt dat dit nog steeds het geval is. Te horen dat jullie allen dieper en dieper in dwalingen vervallen door de woorden van Shinken-bō en anderen te volgen die niets van de Reine-Landlering afweten, is waarlijk betreurenswaardig.

Er was voor elk van jullie een tijd dat jullie niets afwisten omtrent Amida's Geloofte, dat jullie de Naam van Amida Buddha niet uitspraken. Nu echter, geleid door Sakyamuni's en Amida's Meedogende Middelen [*Upaya Kausalya*], zijn jullie ertoe gekomen de Geloofte te horen. Voorheen waren jullie dronken van de wijn der onwetendheid en hadden jullie enkel smaak naar de drie vergiften van begeerte, haat en verdwazing. Vanaf het moment echter dat jullie ertoe kwamen Boeddha's Geloofte te horen, zijn jullie geleidelijk ontwaakt uit de dronkenschap der onwetendheid, hebben jullie geleidelijk de drie vergiften verworpen en zijn jullie ertoe gekomen te allen tijde het Medicijn van Amida Buddha te verkiezen.

Hiertegenover staat het betreurenswaardige feit dat mensen die nog niet ten volle ontwaakt zijn uit dronkenschap tot alsmaar grotere dronkenschap worden aangespoord, en dat zij die nog steeds onder de invloed van vergif staan worden aangemoedigd tot het verder innemen van vergif.

Het is inderdaad bedroevend toe te geven aan impulsen met het excuus dat men van nature uit door blinde passies bezeten is, - zodoende handelingen, woorden en gedachten rechtvaardigend die niet begaan, gezegd of gekoesterd zouden mogen worden -, en te zeggen dat men om op het even welke manier de eigen begeerten mag volgen. Het is net alsof men meer wijn zou schenken aan iemand die nog niet nuchter geworden is, of iemand zou aansporen meer vergif tot zich te nemen, nog vóór het [vorige] vergif is uitgewerkt. "Hier is wat medicijn, drink maar al het vergif dat je wil" : woorden zoals deze zouden nooit gezegd mogen worden.

In mensen die reeds lange tijd Boeddha's Naam hebben gehoord en de Nembutsu hebben gezegd, zijn er voorzeker tekenen die wijzen op het verwerpen van het kwade in deze wereld en tekenen die duiden op hun verlangen het kwade in zichzelf af te werpen. Wanneer mensen ertoe komen Boeddha's Gelofte te horen, vragen zij zich af, nadat zij zich ten volle bewust zijn geworden van het karmische kwaad in hun gemoed, hoe zij ooit de Geboorte zullen verwezenlijken "zoals zij zijn". Aan dergelijke mensen leren we dat aangezien [net omdat !] we bezeten zijn van blinde passies, de Boeddha ons ontvangt zonder te oordelen of ons gemoed nu goed of kwaad is.

Wanneer, na dit gehoord te hebben, iemands vertrouwen in de Boeddha diep doorgedrongen is, komt die persoon ertoe [het geloof in] een *dergelijk zelf* te verafschuwen en dit voortgezette bestaan in geboorte-en-dood te beklagen; daarop zegt hij in vreugde de Naam van Amida Buddha, zichzelf volledig toevertrouwend aan de Gelofte.

Dat hij tracht op te houden met de kwaaddoenerij waartoe zijn gemoed hem beweegt - alhoewel hij voorheen aandacht schonk aan dergelijke dingen en gewoon deed zoals zijn gemoed hem dicteerde - is voorzeker een teken dat hij deze wereld verworpen heeft.

Meer nog : aangezien shinjin, hetwelk naar verwezenlijking van Geboorte verlangt, [in ons] oprijst door de aanmoedigingen van Sakyamuni en Amida, hoe kunnen we, eenmaal het ware en werkelijke gemoed in ons tot ontstaan is gebracht, nog blijven zoals we voorheen waren, bezeten van blinde passies ?

Er zijn berichten van enigerlei kwaaddoenerij, zelfs onder jullie. Ik heb gehoord van hun belasteren van Meester [Hōnen], hun minachting voor hun ware leraars en het kleineren van hun mede-beoefenaars. Dit alles is diep bedroevend. Zij zijn reeds schuldig aan het belasteren van de Dharma en het begaan van de vijf zware vergrijpen. Laat u niet met hen in.

De *Verhandeling over het Boeddhaland* legt uit dat zulke gedachten [in hen] oprijzen doordat ze er niet in slagen zichzelf toe te vertrouwen aan de Boeddhadharma. Voorts, wanneer [de Verhandeling]

het oprechte gemoed verklaart, wordt ons geleerd dat men een respectabele afstand dient te houden en dat men niet te familiair mag worden met diegenen die zich aan zulke kwaaddoenerij overgeven. [De Verhandeling] leert ons eerder toenadering te zoeken en bevriend te worden met onze leraars en mede-beoefenaars. Wat betreft het vrienden worden met diegenen die overgeleverd zijn aan kwaaddoenerij, het is enkel nadat we naar het Boeddhaland gegaan zijn en terugkeren ten gunste van de levende wezens, dat we toenadering tot ze kunnen zoeken en in vriendschappelijkheid met ze kunnen leven. Dat is echter niet onze eigen berekening; enkel nadat we gered zijn geworden door Amida's Geloofte kunnen we handelen zoals we dat wensen. Maar nu, op dit moment, zoals we zijn, wat kunnen we werkelijk doen? Overweeg dit a.u.b. zeer zorgvuldig. Aangezien het diamantharde gemoed dat naar Geboorte verlangt in ons is ontwaakt door toedoen van Boeddha's werkzaamheid, zal het zeker en vast niet zó zijn dat de persoon die het diamantharde gemoed realiseert, zijn meester belastert of minachtend staat ten overstaan van zijn ware leraars.

Lees deze brief a.u.b. voor aan allen die ons streven delen in Kashima, Namekata, Minami-no-shô en omstreken.

In eerbied.

Kenchô 4 (1252)
8ste maand, 19de dag
[Shinran]

(vertaald door Yuho B. Van Parijs, naar de Engelse uitgave "Letters of Shinran", Shin Buddhist Translation Series I, Kyoto 1978.)

BOODSCHAP VOOR MIJN KINDEREN

Myoshu Agnes Jedrzejewska

Wat volgt zijn uittreksels uit het laatste hoofdstuk van het boek dat Rev. Jedrzejewska gaat publiceren en dat (uiteraard !) handelt over het impact van Nembutsu en Shinjin in het leven van alledag. Misschien er ook even nog aan herinneren dat Agnes jarenlang voorzitter is geweest van de Faculteit Neurologie aan de Universiteit van Warschau en dat zij nu de drijfkracht is van de Shin-Tempel Korenji te Yokohama, Japan.

Er is niets beter noch groter noch vreudiger noch fantastischer noch veiliger en toch meer bevrijdend dan de Nembutsu op het ogenblik dat je er de Boeddha in herkent. Dat is écht iets groots ! En ik kan jullie enkel aanzetten je best te doen om dat te ervaren.

...

Als je zo dag per dag leeft, dan zal je beslist wat kennis, wat kundigheid opdoen, misschien academische titels verwerven, wat boeddhistische studies ondernemen, wat alledaagse ervaring opdoen. Dat kan allemaal, ongeacht of het soms pijnlijk of verheugend is, beslist kostbaar zijn. Maar om je menselijke slimmigheid om te zetten in Boeddha-wijsheid, daarvoor heb je de Nembutsu nodig ! En er is niets dat voor jullie de Nembutsu kan vervangen.

...

Je zou je duidelijk moeten realiseren dat al wat wij, mensen, doen altijd onvolmaakt is ongeacht onze inspanningen en ambities. Enkel de Nembutsu is volmaakt. Er bestaat geen volmaakte lering en er is geen volmaakte religie totdat je er alleen vóór komt te staan met al je menselijke mogelijkheden. Het probleem bestaat erin dat je moet begrijpen wat er gebeurt in elke van die leringen, Jodo-Shinshu en alle Sutra's inbegrepen; en daarvoor moet je dat bekijken met de Ogen en het Gemoed van de Boeddha. Zoniet leer je, in plaats van Wijsheid, enkel een serie conceptuele, door je Bonno (blinde passies) geconditioneerde ideeën, al dan niet verrijkt met anderen's illusies over de werkelijkheid. Niets anders. En elke religie wordt ingevuld met een dik pak zelfbegoochelende verklaringen. Elke

religie, de Buddhadharma inbegrepen, lijdt onder de samsarische verwarring in de vorm van Achtbare Studies. Het probleem bestaat erin de Waarheid te ontdekken onde de comfortabele samsarische "overjas".

...

Maak er een gewoonte van de Sutra's te zingen. Elke dag. Maak er een gewoonte van in seiza te zitten. Dat zal je scherper bewust maken, beter geconcentreerd op het zingen van de Sutra's. En terwijl je aan het zingen bent, denk eraan dat dit geen stemoefening is, maar de manier om in contact te komen met de mentale energie van het Boeddhaschap. Probeer aan niets anders te denken dan aan zo dicht mogelijk bij de Boeddha te komen. Je kan natuurlijk je problemen, als je die hebt, in je geest houden en de Boeddha verzoeken er zijn licht op te laten stralen. Als je enig besluit moet nemen, wend je geest dan eerst naar de Boeddha toe door zijn Naam uit te spreken. Hij zal je in je gemoed de vereiste impuls geven om zijn Wijsheid in te volgen en het meest heilzame te verrichten. Door te proberen zijn Naam zo lang mogelijk in je gemoed te houden, zal je daar een ruimte creëren waarin de Boeddha zich voor je zichtbaar en hoorbaar maakt.

...

Zet je handen in gassho vóór elke maaltijd. Dat zal je helpen eraan te denken hoeveel levens er geofferd werden om dat voedsel voor je klaar te maken. Je kan niet stoppen met eten, je kan niet stoppen met drinken. Maar denk eraan dat ook planten levende wezens zijn. Water is een milieu waarin het leven mogelijk wordt voor ontelbare wezens. Al wat je voor jezelf neemt, dan neem je af van andere wezens. Verspil het dus niet, want je verspilt daarmee het leven van zoveel andere wezens. En dat zal op je terugvallen in het verspillen van jullie leven. Wees dankbaar voor alle wezens waardoor het voortbestaan van je lichaam mogelijk wordt. Dat is de betekenis van gassho vóór de maaltijd.

...

Laat de Nembutsu een deel van je worden. Denk eraan dat de Nembutsu niet zomaar een uitspreken is noch een intellectuele oefening, maar een binnenin zijn. De hele boodschap van Shinran Shonin gaat niet om een of andere lering, maar uitsluitend om de Nembutsu.

...

Het Reine Land is niet een of andere plaats waar we naartoe zullen gaan. Het Reine Land is het complex van de heel bijzonder omstandigheden dat resulteert uit de unieke fusie van menselijke Bonno en van de meest zuivere boeddhistische praktijken belichaamd in de Naam. Deze bijzondere omstandigheden maken het de mens mogelijk zijn Bonno aan te wenden als een wonderbare spirituele rijkdom, als het unieke materiaal voor een snelle individuele ontwikkeling naar het Boedddhaschap toe. Dat betekent dat het Reine Land een uiterst actieve gemoedstoestand is, een heel dynamisch leven, een heel druk maar fascinerend leven. En uiteindelijk heeft het Reine Land slechts weinig te maken met dood gaan of dood zijn...

...

Denk eraan dat jij, en enkel jij, de schepper bent van je eigen bestaan. Je Bonno zijn enkel de oorzaken van je wedergeboortes. Als je geen Boeddha wil worden, dan ben je sowieso onbekwaam om op enige manier Boeddha te worden. Om te beginnen moet je de Boeddha opzoeken om enige zichtbare spirituele vordering te boeken; en dan moet je persoonlijk de Boeddha ontmoeten, zien en horen. Nog nooit heeft iemand er spijt van gehad de Boeddha gezien en gehoord te hebben. Maar heel wat mensen beseffen niet goed dat de ware vreugde, het ware geluk erin bestaat zelf Boeddha te worden. De meeste mensen willen hun samsarische doeleinden verwezenlijken ongeacht de hoeveelheid leed dat dit kan meebrengen. De Boeddha weet dat wel. Daarom helpt hij ons zelfs al zijn we te onwetend om hem te zien of na te volgen.

...

Het Reine Land is het symbool van Boeddha's voortdurend aanwezig zijn in je gemoed. Deze ervaring wordt ook *Tariki Nembutsu* (de Ander-Kracht Nembutsu) genoemd. Vanaf dergelijk moment ben je volkomen veilig. Je verwerft een vredige geest, een bevrijding van alle ware problemen, je bent voor samsara ontrefbaar geworden. Zolang je blijft leven, blijf je natuurlijk samsara ervaren, maar je weet wat samsara betekent, wat wat is. En je ziet vuilnis niet meer voor goud aan. Je weet hoe een ware rijkdom te verwerven... en je verwerft die ook. Zo word je stapje voor stapje één met Boeddha, met de snelheid eigen aan je capaciteiten. Dat is groots ! Dat is fascinerend ! Dat is IETS !

...

Luister niet teveel naar mensen die vertellen dat je aansprakelijk bent voor de wereld waarin je leeft. Deze wereld - jullie wereld - wordt geconditioneerd door de Bonno van een ontelbaar aantal wezens. Zelfs de Boeddha kan hieraan niets wijzigen. Probeer ook niet de Buddhadharma obstinaat te verkondigen. De Dharma is immers overal. Het enige probleem is de Dharma te zien. Moedig andere mensen wél aan de Nembutsu te zeggen of enige andere geschikte boeddhistische praktijk te beoefenen. Geloof niets. Geloof in of aan niets. Enkel maar geloven is beslist geen wijze weg in het leven. Vertrouw niets of niemand 100 %. Vertrouw enkel op de Boeddha. Leef je leven in functie van hetgene waarvan je zeker bent: dat deel van je dat je ware natuur is. Vertrouw de Nembutsu en besef dat de Boeddha een deel van jezelf is.

...

Als je naar de Boeddha in je kan luisteren, dan zal je activiteit van nature uit heilzaam worden voor jezelf en voor de anderen. Omdat het dan niet meer je eigen activiteit is, maar de werkzaamheid van het Boeddhaschap. Het zal spontaan, natuurlijk gebeuren. Je hoeft er zelfs niet aan of over te denken. Dat is wat Shinran Shonin Jinen honi (de 'vanzelf-zoals-het-isheid' noemde). De Boeddha ontlast je van al je bekommernissen en berekeningen, van je onaangename behoeftes, van al die vreselijke gevoelens dat je dingen moet doen die je niet graag doet. Op die wijze begin je een Leven in Harmonie te leiden. Dat is het !

...

Je geluk ligt in je eigen handen. Er kan voor jou niets gedaan worden zonder jou en in jouw plaats. Geloof niet in wonderen of mirakels. Het Boeddhaschap heeft daarmee niets te maken. Het Boeddhaschap is één met de wetmatigheid van oorzaken en gevolgen. Als je geen oorzaak scheidt, is er geen gevolg. Je lichamelijke dood is de dood van je lichaam. Je Bonno kunnen niet uitgewist worden door je dood. Als je je banden met samsara niet kan loskrijgen, dan moet je de Boeddha dat je laten aanleren. Het enige wat de Boeddha voor je kan doen, dat is de transformatie van je gemoed. Doordat de Boeddha jouw leven niet kan leiden, moet je dat zelf doen. De Boeddha kan je enkel doen inzien wat werkelijk voor je heilzaam is en wat voor je onheilzaam is. De keuze zelf ligt bij jou !

...

Proclameer nooit dat de Nembutsu de beste praktijk is. Iedereen heeft immers slechts één effectieve praktijk per gegeven ogenblik. Elke boeddhistische praktijk wordt door de Boeddha verricht, ook al denkt men dat men zelf iets aan het doen is, zeker bij het begin van elke praktijk. Wanneer iemand 'klaar' is voor de Nembutsu, dan zal de Naam voor die persoon verschijnen als een Krachtige-Niet-Keuze. Laat de mensen natuurlijk opgroeien tot de Nembutsu. Laat jezelf natuurlijk, spontaan en zonder inspanning opgroeien in Namu Amida Butsu. Luister naar de Boeddha : hij zal jullie enkel de juiste dingen laten doen.

Dat is het beste dat ik voor jullie verworven heb. Dat is het beste dat ik met jullie kan delen.

Dit is het beste dat we allemaal kunnen : NAMU AMIDA BUTSU !

Washing the dishes
I am a living Buddha
For one brief moment

Marcus

DE VROUW IN HET BOEDDHISME

Katrien Haemers

Symposium "De Vrouw in de Werelgodsdiensten"
Leuven, oktober 1994

Er valt niet aan te ontsnappen.

Wanneer men leeft als vrouw, in de 20ste eeuw, in de westerse samenleving

kan men de vraag proberen ontwijken, enige tijd...

Maar op een bepaald ogenblik, lijkt ontwijken op vaandelvlucht.

Men kan dan verwijzen naar het Malunkyaputto-sutta, de leerrede aangaande de 'nutteloze vragen'.

Dat kan zinvol zijn voor insiders.

Voor anderen is het een kluitje in het riet. En tenslotte behoren vrouwen toch ook tot de lijdende wezens in deze samsara-wereld?

Dan toch maar de knoop doorhakken : proberen te situeren, 'de plaats' van 'de vrouw' in 'het boeddhisme'...

Wanneer men de vraag stelt of de vrouw miskend en gediscrimineerd is geworden in de traditie van het Boeddhisme, dan is het antwoord "ja". Wanneer men de vraag stelt of de vrouw ook uitgesloten is geworden uit erediensten, religieuze praktijken en functies, dan is het antwoord eveneens bevestigend.

Wanneer u de vraag stelt of de vrouw ooit uitgesloten werd uit het verwezenlijken van het heil - het verwezenlijken van verlichting - dan is het antwoord nogmaals bevestigend.

Aangezien het Boeddhisme een leer is die de 'illusie' als onheilzaam bestempelt, moeten we, ook wat deze vraagstelling betreft, zo snel mogelijk met alle illusies afrekenen.

Maar wanneer men ook nog de vraag stelt of de oorzaak voor deze discriminatie in de Leer zelf terug te vinden is, dan is het antwoord absoluut negatief.

In de teksten staat - met een hardnekkigheid eigen aan de stijl van een orale traditie - dat de Leer verkondigd is voor alle wezens, mannen én vrouwen, monniken én nonnen, leken, armen en rijken...

De enige reden waarom een mens de verlichting niet zou verwezenlijken is : *"dat hij gehinderd wordt door de zwaarte van onjuiste opvattingen en diepwortelende passies. Het is zoals de zon die gesluierd door wolken, geen stralen kan uitzenden zolang de wind de wolken niet verdreven heeft"* (Hui Neng : Sutra over de Juwelen van de Leer, 29).

Maar hoezeer Gautama Buddha in zijn Leer ook de nadruk heeft gelegd op niet-onderscheid, op niet-tweeheid - noch tussen monniken en leken, noch tussen armen en rijken, noch tussen mannen en vrouwen - het zou toch maar een illusie te meer zijn te denken dat een religieuze boodschap in staat zou zijn de aarde met al de wezens die haar bewonen ingrijpend te veranderen, in de zin van het ideaalbeeld dat geschetst wordt.

In de praktijk lijkt het er eerder op dat niet-religieuze figuren, eerder zelfs figuren die zich tegen een religieuze beweging kanten, méér invloed uitoefenen, waarschijnlijk vanuit een meer sociaal, werelds-gericht standpunt. Maar daarover verder meer.

De mens is een religieus wezen, kan een religieus wezen zijn, maar hij is ook een maatschappelijk-sociaal wezen, een element in een samenleving. Op religieus niveau kan men het individuele in die mate overstijgen, dat rang, stand of geslacht van het individu onbelangrijk worden.

In de maatschappelijke wereld echter, waar het erop aan komt onderdak en broodwinning te verwerven, het voortbestaan veilig te stellen in de vorming van gezinnen, het baren van kinderen, opvoeding en verzorging te verschaffen, daar valt het moeilijker het geslacht van een individu te negeren, al was het maar vanuit biologisch-fysisch standpunt.

Meestal is het zó dat de culturele context van een samenleving aan het individu gedragspatronen oplegt, die niet noodzakelijkerwijze in overeenstemming zijn met de religieuze doelstellingen.

Religie en cultuur maken deel uit van elkaar, zijn op een bijzondere - maar meestal zéér ingewikkelde wijze - met elkaar vergroeid. Maar de eenheid van religie en cultuur moeten we waarschijnlijk naar de gouden tijd van de mythe verwijzen.

Hoewel én mystiek én sociale organisatie aan dezelfde religieuze bron ontstaan, lijken er zich heel snel groepen te vormen die door het benadrukken van het ene of andere aspect snel uit elkaar groeien.

Wanneer we het historisch verloop van grote religieuze stromingen bekijken, kunnen we vaststellen dat het zelden de spirituele normen zijn die de wetten van samenleving uitmaken. De druk, uitgeoefend door sociale en economische elementen van een cultuur, halen praktisch altijd de bovenhand. Mystiek en contemplatie hebben de neiging zich achter kloostermuren terug te trekken.

Het Boeddhisme bij zijn ontstaan in Indië, bij zijn evolutie in China en later in Japan en Tibet, heeft dergelijke verschillende culturele vormgevingen aangenomen dat men toch herhaaldelijk de boeddhistische kern gaat zoeken om zich ervan te vergewissen dat het nog altijd over Boeddhisme gaat.

De Indische samenleving in de 6de eeuw vóór onze tijdrekening verschilde niet veel van de meeste traditionele samenlevingen wat betreft de situatie van de vrouw : de vrouw als eigendom van ouders, echtgenoot, broers of zonen, de vrouw als echtgenote en moeder van zonen.

Laten we veronderstellen - en er zijn voldoende aanwijzingen dat we dat ook mogen doen - dat de gemeenschap rond de figuur van de historische Boeddhā Gautama Shakyamuni een ideale - of een zo ideaal mogelijke - boeddhistische samenleving was, mede onder invloed van het tastbare charisma van deze religieuze leider.

Deze *sangha*, deze gemeenschap van mannen en vrouwen keerde zich onder de leiding van Gautama Buddha af van een op-dat-ogenblik verworpen Brahmanisme. In deze *sangha* was de vrouw 'volledig' aanwezig : leek of non, gehuwd, weduwe, moeder of kinderloos. Ze behoort tot de welstellende stand die de Boeddha geregeld uitnodigt voor het eten, voor een verblijf in de tuin met uiteenzetting over de Leer; ze ontvangt de Leer en verspreidt mede de Leer. Wanneer de Boeddha spreekt over zijn beste leerlingen, zijn daar zowel mannen als vrouwen onder (b.v. Anguttara Nikaya I,24).

Trevor Ling, godsdiensthistoricus, beschrijft deze *sangha* als een groep mensen die zich eveneens tegen de toenmalige maatschappelijke ontwikkeling afzetten : de overgang van semi-nomadisme naar het sedentaire leven, de plotse ongeremde aangroei van de stedelijke bevolking, en daarmee samengaan het opkomend individualisme van een welvarende samenleving waarin de traditionele waarden van een stammengemeenschap verloren waren gegaan. Tegenover de toestand van onbehagen (*dukkhā*) voortgekomen uit de ontredde van een samenleving, stelde de Boeddha als oplossing de *anattā*-gedachte : het loslaten van het zelf, - wat men in profane termen 'een tot het uiterste relativiseren van het individuele ik' zou kunnen noemen. Dit betekent niet alleen het verzaken van materiële bezittingen, maar ook het loslaten van een wereldvisie of levensvisie waarin 'ik' centraal staat, en het loslaten van alle betrachtingen en verlangens in functie van het individuele 'ik'.

Teksten uit die 'eerste' periode bevestigen dat in de 'nieuwe samenleving' geen discriminatie bestond, noch in theorie noch in praktijk. Het sterk uitgesproken standenverschil dat later zou bevestigd worden in het Indische kastenstelsel, was niet van kracht in deze gemeenschap.

Maar zoals alles is ook de *sangha* aan verandering onderworpen. De oorspronkelijke boeddhistische gemeenschap bleef niet klein en het charisma van de Boeddha verzwakte met het verdwijnen van zijn fysische aanwezigheid. Zonder al te veel verbeelding weet men toch dat een 'elitaire groep' niet totaal onberoerd kan blijven voor het omringende culturele klimaat. Menselijke wezens die in een reli-

gieuze wereld leven, leven ook in een wereld van sociale verhoudingen. Wanneer het religieuze ideaal het loslaten van alle ik-berekeningen voorstelt, dan betekent het nog niet dat de volgelingen dat ook in praktijk brengen.

De eerste sporen van discriminatie (en dat niet alleen aan het adres van de vrouw !) vindt men rond de tijd dat er zich in het Boeddhisme een belangrijke splitsing in verschillende stromingen voordoet : de groep van de *thera's* (monniken) gaat zich verwijderen van de *Mahasanghika*, de 'Grote Gemeenschap' van leken en *muni's* ('wijzen').

De gemeenschap van mensen die alle bezittingen, alle verschil in stand of geslacht hebben laten varen, gaat zich settelen, en in de kloosters verschijnt het patroon van de omringende, door mannen gedomineerde wereld. De monniken bezitten van nu af aan het monopolie van de Leer die een doctrine wordt, en zelfs van het heil. Het bestaand patroon van de vroegere religieuze organisatie heeft opnieuw de kop opgestoken.

Het maakt niet uit dat in *Kalama-sutta* (Anguttara Nikaya III,65) gesteld wordt dat men niets moet aannemen op het gezag van anderen, van leraars, van teksten of tradities, dat men enkel uit eigen ervaring kan weten wat heilzaam of onheilzaam is. Van nu af aan zijn er 'gezagsdragers' die dat weten en er tevens over beslissen.

De *Mahasanghika*-beweging daarentegen bestond hoofdzakelijk uit leken, mannen én vrouwen, vaders én moeders die de werkelijkheid van de existentie op een andere, misschien meer aardse manier hadden ervaren. Dat er in die *Mahasanghika* een andere sfeer bleef bestaan is terug te vinden in de teksten van de Mahayana-scholen, waar de monniken niet alleen gerelativeerd en bekritiseerd worden, maar soms zelfs heel belachelijk in de verf gezet.

In het *Vimalakirtinirdesa-sutra* vindt u het verhaal van de arme Sariputra - één van de vijf belangrijkste leerlingen van de Boeddha - die zo 'n afkeer heeft van het vrouwelijke - als belemmering voor het bereiken van verlichting - dat hij vanwege een godin een lesje krijgt : ze verandert hem prompt in een vrouwelijke figuur en

zijzelf neemt het uiterlijk van Sariputra aan. Hij begrijpt wél de les onmiddellijk en ziet in dat het geslacht van een individu niet van tel is in het verwezenlijken van verlichting. Of hij nadien veranderd is in zijn opvatting over de vrouw of in zijn houding tegenover de vrouw, vermeldt de tekst niet...

Alle mooie beginselen en grappige verhaaltjes ten spijt : de discriminatie van de vrouw is een blijvend verschijnsel geweest in de geschiedenis van het Boeddhisme.

En hoe onwaarschijnlijk dit ook mag klinken voor hen die vertrouwd zijn met de Leer, deze discriminatie is zelfs gefundeerd met bewijzen vanuit de leerstellingen zelf !

Een paar voorbeelden daarvan.

Een eerste bewijsvoering refereert naar het concept 'karma' : "een individu is getekend door zijn karma, waaraan niet de ontkomen is. Als men het karma heeft vrouw te zijn, valt niet te ontsnappen aan de gevolgen daarvan : verlichting als vrouw is uitgesloten."

Karma is een pre-boeddhistisch concept : de interpretatie ervan gaf aanleiding tot verschillende stromingen in de Vedische religie. De Boeddha heeft afstand genomen van de Vedische visie op karma en alle scholen ervan bekritiseerd (determinisme, fatalisme, kans-geluk-toeval). Karma heeft voor de Boeddha de functie om de sam-sarische wereld, de lijdenswereld, te beschrijven : het patroon daarvan is de *pratitya samutpada*, het ontstaan in afhankelijkheid. Hij waarschuwt voor het zich teveel bezighouden met karma : het is een onontwarbaar kluwen, waarvan men de samenhang niet kan reconstrueren, tenzij men het inzicht van de verlichting verwezenlijkt. Karma kan dus enkel van dienst zijn in het beschrijven van de toestand hier-en-nu van een individu, en van de weg die hij heeft te gaan op het pad van de verlichting. Maar karma is nooit een verklaring, een verantwoording, een retributief concept, geladen met vergelding van goed en kwaad.

Hier zien we een verschijnsel optreden dat alle kenmerken vertoont van wat de socioloog Ryan (in *Blaming the Victim*, 1971) het 'victim

blaming paradigma' heeft genoemd : de problemen van de verdrukten zijn inherent aan de slachtoffers en niet aan hen die de verdrukking in stand houden. Wanneer de vrouw op een bepaald ogenblik in het Boeddhisme uitgesloten wordt van het vermogen de verlichting te verwezenlijken, dan is oorzaak daarvan te zoeken in haar individueel karma. Diegenen die deze verordening hebben bedacht treft geen schuld...

Maar het feit dat discriminatie in een instituut bestaat, betekent nog niet dat ze aanwezig is in de Leer.

(wordt voortgezet)

Another Autumn.
Another and another
Gently falling leaf.

Marcus C.

Tokudo-ervaringen

Yuho Bruno Van Parijs

De weg die naar het Reine Land voert is de weg die terugkeert naar de onwetendheid.

Deze woorden zouden een metafoor kunnen zijn voor heel wat ervaringen en situaties die mij deze laatste oktobermaand zijn te beurt gevallen, ware het niet dat ze de essentie vormen - misschien een wat te voorbarige conclusie gezien de afstand - van wat *tokudo* voor mij is komen te betekenen.

Eventjes vlug omschrijven wat het betekent *tokudo* te ontvangen is een onmogelijke taak, niet omdat geheel het rond-om-rond gebeuren zo ingewikkeld is, ofwel zoveel omhelst, neen, de onmogelijkheid ligt in het verwoorden van wat *tokudo* innerlijk voor me heeft betekend.

Toch zijn er reeds een paar anecdoten die ik u niet wil onthouden. Een eerste heeft plaats de morgen na m'n aankomst in Japan, een paar dagen vóór de eigenlijke trainingperiode.

Geheel de vlucht - en reeds daarvóór - had ik vast besloten dat de eerste morgen dat ik in Kyoto zou verblijven, ik de ochtenddienst in de Nishi-Hongwanji zou bijwonen. Alhoewel het de vorige avond (nacht) zeer laat was geworden, bleef ik bij m'n besluit. De weg was verkend, de alarmklok stond op scherp en mijn verwachtingen nog scherper. Toen ik de ochtend daarop wakker werd, het was stralend weer, voelde ik me buitengewoon fit, tot ik op de alarmklok keek - de ochtenddienst was juist afgelopen, ik had me overslapen. Ik wil u de eerste woorden die die ochtend uit m'n mond ontglipten niet herhalen. Laat het volstaan te zeggen dat ze niet klonken als *Namu Amida Butsu*.

Daar gingen m'n grootse plannen en verwachtingen samen met de illusie "zie 'ns wat een goed boeddhist ik ben". Niets is echter om niets. Toen ik wat later op de morgen dan toch in de Nishi geraak-

te, was deze compleet leeg. De ruimte in de Goei-do was overweldigend, de atmosfeer rustgevend. Ik plaatste me vóór het altaar van Shinran en zat daar een poosje in stilte, toen er een oudvrouw-tje naast me kwam zitten. Nu weet ik uit ervaring dat wanneer in het westen twee mensen in een lege kerk komen, de ene zich aan het ene uiterste van de kerk neerzet en de andere zich aan de andere uiterste neerploft - kwestie van elkaar beter te kunnen bekijken. Niet zo in de Nishi : het vrouwtje zette zich benen languit vóór zich uitgestrekt op nog geen meter van me af. Haar handen in *gassho* begon ze stilletjes de *nembutsu* te zeggen, en tussen elke paar *namandabu*'s fluisterde ze "*arigato, arigato*", "Dank U, Dank U". Officieel zou m'n 'training' pas een paar dagen later aanvangen, in werkelijkheid echter vond ze "hier en nu" plaats. Ik had zojuist de meest belangrijke les gekregen die de Leer ons biedt, de essentie van Jodo-Shinshu : Dankbaarheid !

Een andere gebeurtenis die in m'n geheugen is gegrift vond een paar dagen later plaats tijdens een ochtenddienst in Amida-do, de Amida-hal. Dit keer was het geen lege maar een nokvolle hal, gevuld met mensen van allerlei slag : mannen, vrouwen, kinderen, gewone lui, priesters (wat is het verschil ?), universiteitsprofessoren, zakenmannen etc. Net vóór de aanvang van *Sanbutsuge* reciteerden we allen gezamenlijk de *Nembutsu*. Waar voorheen het gemompel was van duizend of meer verschillende verhalen, was er nu enkel nog het geluid van *namandabunamandabunamandabu*. Buiten *Nembutsu* was er niks meer, de hele hal was *Namu Amida Butsu*.

Datgene wat ons allen verbindt, wat ons allen gelijk (niet hetzelfde !) maakt, hoe of wie we ook zijn, dwaas, geleerd en dwaas, rijk en dwaas, arm en dwaas, priester en dwaas of gewoon dwaas, dat is *NAMU AMIDA BUTSU*.

In *gassho*,
Bruno

P.S. Ik besef dat ik nog niets verteld heb over de "eigenlijke" *tokudo*-training. Ik beloof u dat ik er later op zal terugkomen.

"PRIESTER" ? Wat is dat ?

Bruno, nu *Rev. Yuho B. Van Parijs*, spreekt in zijn artikel hiervóór over zijn persoonlijke beleving van 'tokudo-shiki', zijn 'priester-ordinatie'. Misschien vraagt dit toch een toelichting. Zeker doordat zo dikwijls beklemtoond wordt dat de Jodo-Shinshu feitelijk een lekenbeweging is.

De gebruikte term 'priester' valt vanzelfsprekend buiten de betekenis die in de R.K.-traditie eraan gegeven wordt. Een boeddhistisch 'priester' is noch een tussenpersoon tussen God en de gelovigen noch een bedienaar van sacramenten, de twee typologische kenmerken van een katholiek priester. De boeddhistische 'priester' is hoogstens degene die voorgaat in een 'gemeente', een leraar primus inter pares, maar noch spiritueel noch sociaal noch moreel 'hoger' dan de doorsnee leek.

Bovendien is hij geen 'monnik', zeker niet in de Jodo-Shinshu, waar meer dan 700 jaar geleden Shinran Shonin uit kloosterverband én -discipline (*vinaya*) getreden is. Hij is bijgevoel niet gehouden aan bepaalde beperkingen (als b.v. celibaat, vegetarisme); hij wordt verondersteld met z'n beide voeten in de wereld van de dagelijksheid te staan. Zijn taak ligt duidelijk omschreven in de geloften die de 'priester' bij tokudo-shiki aflegt: *"You shall live your daily life as a priest in a fitting manner, following the four teachings of faith in Amida, thanksgiving for salvation, gratitude to the masters and obedience to the order of the Hongwanji. Take the words of the Patriarch Zendo (Shan Tao) who said, "Have faith in that which you teach others," and spread the teaching of Jodo Shinshu to all the countries of the world and in this way fulfill the duties of your priesthood in the fullest meaning of the post."*

Men kan allicht enkele opmerkingen maken over de Engelse vertaling van de tekst, maar de bedoeling ervan is toch duidelijk.

Opmerkelijk voor de Jodo-Shinshu is ook dat er slechts één enkele 'priester'-graad bestaat: *tokudo* (letterlijk is dit 'registratie [nl. in de tempellijsten]'). Zelfs de Hoofdabt van Nishi-Honganji heeft net dezelfde 'ordinatie' ontvangen als onze Bruno.

Er wordt wél op zekere manier een 'academisch' onderscheid gemaakt. In de 'academische hiërarchie' bestaat er een reeks graden, beginnend met *kyōshi* ('dharma-meester', zowat equivalent aan de chris-

telijke Doctor in de Theologie), en opklimmend tot *kangaku*, het raadgevende hoge 'lichaam' dat belast is met uitspraken in doctrinale betwistingen, zoiets tussen het R.-K. kardinalencollege en de Vatikaanse Rota.

In sommige Shin-middens geldt de meningt dat een 'volwaardig' tempelpriester' (*jushoku*) de *kyoshi*-graad dient te hebben. Dit verklaart o.m. hoe het komt dat er in Europa momenteel slechts drie erkende Shin-tempels (-*ji*) zijn (in chronologie van de officiële inhuldiging : Antwerpen, Genève, Düsseldorf).

De 'assistent-tempelpriester' wordt in de meeste gevallen aangesteld door de tempelpriester (in Amerika door de 'congregation' op voorstel van de B.C.A.-'bishop'). Daar waar een tempel familie-eigendom is (courant verschijnsel in Japan) is de assistent-tempelpriester meestal de zoon of schoonzoon van de *jushoku* en bijgevolg ook de erfgenaam van de tempel.

Buiten dit zg. priesterschap kent de Nishi-Honganji nog twee 'leken-ordinaties' :

- de Drievoudige Toevlucht (*ki-e-shiki*), algemeen in de meeste boeddhistische stromingen. Deze 'wijding' betekent dat de kandidaat zichzelf als boeddhist erkent en een boeddhistische levensvisie nastreeft. Deze *ki-e-shiki* is een louter tempelgebeuren en de tempelpriester is voor deze ceremonie bevoegd.

- het Bevestigingsritueel (*kikyo-shiki*) is de feitelijke toetreding tot de Jodo-Shinshu Gemeenschap. Enkel de Hoofdabt (*Go-Monshu*) of zijn hiervoor gevolmachtigde kan hier officiëren, zij het ook op voorstel van de tempelpriester. *Kikyo-shiki* kenmerkt zich uiterlijk door het toekennen van een *dharma*-naam (*hō-myō*) en van een *kesa*, een smal brokaat dat rond de nek wordt gedragen en waarvan de uiteinden worden bijeengehouden door middel van een oranje vlechtwerk.

Men bedenke evenwel dat deze 'graden' en 'kentekens' in de eerste plaats organisatorische 'middelen' (Skr. *upaya*, Ch. *hōben*) zijn. Shinran zegt duidelijk dat het enige dat van belang is, dat is *shinjin*. Het is daàr op dat de Shinboeddhist zich dient te concentreren.

CASSETTES VAN JIKOJI-LEZINGEN

De vraag naar audio-cassettes van de lezingen die elk jaar in Jikoji worden georganiseerd zal vanaf begin 1995 kunnen beantwoord worden. Het gaat over teksten die bij de lezing zelf (dus geen *playbacks*) werden opgenomen en gereproduceerd op kwalitatief hoogstaande C-120 cassettes.

Het is onze "uitgevers-arm" De Simpele Weg v.z.w. die met de opmaak en de distributie ervan werd belast. Naar schatting zouden zowat een 90-tal (!) titels geleidelijk beschikbaar kunnen worden. Over de prijs (plus port) is nog geen definitieve beslissing gevallen. Meer details bijgevolg in de nieuwe catalogus die De Simpele Weg zinnens is in het voorjaar 1995 uit te brengen.

Ziehier alvast enkele aanbiedingen als voorsmaakje :

CURSUS BOEDDHISTISCHE FILOSOFIE 1991-92 (BF91)

Spreker : Shitoku A.Peel

<u>Cassette</u>	<u>Omschrijving</u>
BF91SP-01	Algemene Inleiding
BF91SP-02	Fundamenten van het Boeddhisme
BF91SP-03	Causaliteit - Pratitya Samutpada
BF91SP-04	Diversificatie - Relatie ts. Hinayana/Mahayana
BF91SP-05	Arahant/Bodhisattva-ideaal
BF91SP-06	Verdere ontwikkelingen v/h Bodhisattva-ideaal
BF91SP-07	Nagarjuna en Madhyamaka : situering / thematiek
BF91SP-08	Nagarjuna (vervolg)
BF91SP-09	Vasubandhu en Yogacara/Vijñānavada : situering
BF91SP-10	Vasubandhu : Vijñānavada en Alaya-vijñāna
BF91SP-11	Vasubandhu : Waarheidsleer - Trikaya-leer
BF91SP-12	Avatamsaka : Identiteit / Totaliteit
BF91SP-13	Boeddhistische Tantra
BF91SP-14	Reine-Landboeddhisme
BF91SP-15	Kyoto School of Philosophy

INTRODUCTIE-CURSUS TOT HET BOEDDHISME 1992-93 (IB92)

DG = Danielle Giradin
HE = Hubert Eerdeken
KH = Katrien Haemers
SP = Shitoku A. Peel

Cassette Omschrijving

IB92DG-01 Algemene Inleiding - Oosters/Westers denken
IB92HE-02 De Boeddha, Leven en Legende
IB92KH-03 Eerste en Tweede Edele Waarheid
IB92KH-04 Derde en Vierde Edele Waarheid
IB92KH-05 Mahayana/Hinayana - "Ik"-probleem
IB92DG-06 Tibetaans Boeddhisme
IB92HE-07 Een voorbeeld van Mahayana : Jodo-Shinshu
IB92HE-08 De Krijgskunsten, een paradox
IB92KH-09 Een voorbeeld van Mahayana : Zenboeddhisme
IB92KH-10 Karma en Wedergeboorte
IB92SP-11 Stijl en Sfeer van Boeddhistische teksten
IB92KH-12 Boeddhisme in/en het Westen
IB92SP-13 Boeddhistische Iconografie

JIKOJI-NIEUWS

Bruno Van Parijs, de tweede Vlaamse volwaardige Shin-'priester'.

Tokudo voor Bruno

Op 15 oktober ontving onze Bruno uit de handen van Hoofdtabt Ohtani Koshin, in de indrukwekkende Goei-do (Hal van de Stichter) in Nishi Honganji, onze hoofdtempel te Kyoto, *tokudo-shiki*. Hiermee werd Bruno, nu Reverend Yuho

De tokudo-training is beslist geen pretje, maar Bruno, evenals de 13 andere gegadigden (afkomstig uit Australië, V.S., Brazilië en Europa, en waaronder vier vrouwen), bracht het er goed van af. Toch vermagerde hij nog 4 kg,

wat voor wie Bruno's 49 kg kent, toch opmerkelijk is.

Op zondag 13 november werd deze gebeurtenis dan ook in Jikoji onder bijzonder veel belangstelling gevierd.

Voortaan zal Bruno diverse taken overnemen van Shitoku. Om dit te officialiseren werd hem bij zijn viering een attest van "assistent-tempelpriester" uitgereikt. In deze functie wordt hij dan ook de officiële opvolger van Shitoku.

Tempelpriester of assistent-tempelpriester zijn is niet bepaald een sinecure. De betiteling mag fraai en vererend klinken, maar in de kleine Shingemeenschap gaat het 'priesterlijke bereik' vanaf schoonmaak tot het voorgaan in erediensten, vanaf bureaucratistische kommer tot beschikbaar zijn in informatieve en pastorale aangelegenheden.

Bruno (of moeten we het nu hebben over 'Reverend Yuho'?) blijft o.a. verantwoordelijk voor de bibliotheek. Hij zal voortaan ook de Shingemeenschap vertegenwoordigen in diverse instituties.

Proficiat ! en gassho !

Veel bezoek

Jikoji krijgt meer en meer belangstellenden over zijn vloer. In 't bijzonder stellen we vast dat heel wat leerlingen van de Hoger Middelbaar om hun eindwerk in Jikoji hun licht komen opsteken. Dat is beslist verheugend. Ook journalisten komen er info verzamelen.

Misschien is het meest markante bezoek niet uit die kant gekomen, maar van een Japans gezin in Luxemburg dat voor *Shosan-shiki* (in Japan ook 'Hatsu-mairi' genoemd, d.i. 'eerste tempelbezoek') kwam voor hun kindje Risako.

Het was de eerste maal dat deze plechtigheid in Jikoji plaats vond. We hebben in Jikoji al verschillende *funerals* gehad (helaas, maar dat hoort bij het bestaan), *kikyo-shiki's* (bevestigingen). Moesten we nu nog een huwelijk hebben, dan zou het pakket aan ceremoniële liturgieën rond zijn. Liefhebbers ?

Cursussen

In oktober zijn we weer gestart met onze lezingenseries. Aanvankelijk dachten we dat er weinig belangstelling zou zijn, maar reeds bij de aanvang van de cursussen kwamen meer geïnteresseerden opdagen dan we oorspronkelijk hadden verwacht.

Wat ons dit jaar pijnlijker overkwam, is dat geen van de persorganen die we gecontacteerd hadden, enig bericht over deze activiteit heeft opgenomen.

De Simpele Weg

Onze uitgeverij plant voor december de publicatie van "De Naam is NAMU AMIDA BUTSU", een bundeling van de reeks artikels die voordien onder die hoofding in Eko verscheen. Eigenlijk startte het als een lezingenreeks gegeven als "Summer Session" in Hawaii. Verschillende hoofdstukken ervan werden reeds in het Engels en in het Japans gepubliceerd, maar het Nederlandse boek is de eerste volledige publicatie. Het is voorts niet uitgesloten dat het later ook

integraal in het Engels (en in het Japans ?) zal uitgegeven worden indien er *ginder* belangstelling voor zou blijken te bestaan.

Het boek is in de eerste plaats bestemd voor Shinboedhisten die hun beleven willen uitdiepen, maar is tevens een belichting van het onderricht van Shinran Shonin voor elkeen die belang stelt in het Boeddhisme en zeker in het Reine-Landboeddhisme, toch de meest verspreide vorm van het Verre-Oosterse Mahayana.

Deze publicatie zal aangekondigd worden via een nieuwe catalogus (januari/februari 1995), waarin ook de andere nieuwigheid zal voorgesteld worden : onze audio-cassettes waarvan u in dit EKO-nummer een eerste aanbod ziet. Deze cassetten-publicatie zal zeer waarschijnlijk niet enkel de lezingen weergeven, maar ook *chanting*-opnames mogen op langere termijn voorzien worden.

ATTENTION ! FAX !

Al onze documenten vermelden als faxnummer (03) 235 92 20. Dit nummer blijft geldig tot 29.12.94.

Door een technische reorganisatie zal dit nummer evenwel op 30 december a.s. verdwijnen.

Van dan af zullen én telefoon én fax op één nummer functioneren en wel op ons huidige telefoonnummer (03) 218 73 63 (automatische omschakeling). Gelieve hiermee rekening te houden.

Postzegels en papier...

Voor de zoveelste keer in zo weinige jaren werden de posttarieven voor tijdschriften flink verhoogd. 5 jaar terug nog 3,5 BEF, nu dec.94 BEF 6,5 (buitenland, dus ook Nederland: dec.89 BEF 9,-, dec.94 BEF 24,- !). Voor het nummer 62 (sept.94) kwam de gemiddelde kostprijs voor Eko, port inbegrepen, op 52,17 BEF. Voorts meldt men ons een forse opslag voor papier, allicht wel 30 %.

Sedert 1976 (d.i. bijna 20 jaar !) wordt Eko gratis verdeeld. We moeten ons nu afvragen of deze methode nog haalbaar blijft. Principieel zijn we tegen het invoeren van een abonnementsbedrag. Een andere vorm van bezuiniging zou kunnen bestaan in een forse afslanking van onze mailinglist, d.i. het schrappen van adressen waarvan we kunnen vermoeden dat er geen directe belangstelling meer voor onze activiteiten zou bestaan. Hiermee zouden vooral de zware portkosten gedrukt worden. De moeilijkheid is natuurlijk het bepalen dan dergelijke afwezigheid aan interesse. Een eerste stap zou zijn dat onze lezers zelf hun verlangens zouden uitdrukken. Doet u dat? Bestaande uitwisselingen met andere tijdschriften komen niet in het gedrang : alle periodieken worden immers met dezelfde problemen geconfronteerd...

EKO wenst al zijn lezers een vredevol en harmonisch 1995 toe !

ROOSTER DER BIJEENKOMSTEN
Winter 1994-95

- Vr 02.12 20 u. Cursus Iconografie
Di 06.12 20 u. Junirai
Vr 09.12 20 u. Cursus Introductie
Zo 11.12 10.30 Jodo-E - Shoshinge¹
Di 13.12 20 u. Amida-kyo
Vr 16.12 20 u. Cursus Iconografie
Di 20.12 20 u. Sambutsuge
Di 27.12 20 u. Joya-E² - Shoshinge
1995
Di 03.01 20 u. Juseige
Vr 06.01 20 u. Cursus Introductie
Di 10.01 20 u. Junirai
Vr 13.01 20 u. Cursus Iconografie
Zo 15.01 10.30 Hoonko³ én Memoriaal Inagaki Zuiken -
Shoshinge
Di 17.01 20 u. Amida-kyo
Vr 20.01 20 u. Cursus Introductie
Di 24.01 20 u. Sambutsuge
Vr 27.01 20 u. Cursus Iconografie
Di 31.01 20 u. Juseige

Vr 03.02 20 u. Cursus Introductie
Di 07.02 20 u. Memoriaal Daniëlle Girardin - Shoshinge
Vr 10.02 20 u. Cursus Iconografie
Zo 12.02 10.30 Nehan-E⁴ - Shoshinge
Di 14.02 20 u. Junirai
Vr 17.02 20 u. Cursus Introductie
Di 21.02 20 u. Amida-kyo
Vr 24.02 20 u. Cursus Iconografie
Di 28.02 20 u. Sambutsuge

Di 07.03 20 u. Juseige
Vr 10.03 20 u. Cursus Introductie
Di 14.03 20 u. Junirai
Vr 17.03 20 u. Cursus Iconografie
Zo 19.03 10.30 O-Higan¹ - Shoshinge

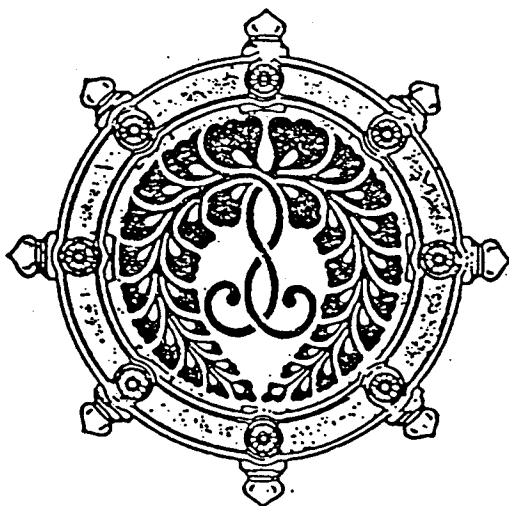
¹ "Feest van het Reine Land". Gedenkt de Verlichting van Gautama Buddha.

² Afscheid van het jaar.

³ Gedachtenis van Shinrans overlijden.

⁴ Nirvana-dag : gedachtenis van Gautama Buddha's intrede in het parinirvana.

¹ Lente-feest.

J I K O J I

Tempel van het Licht van Mededogen

CENTRUM VOOR SHIN-BOEDDHISME v.z.w.
Pretoriastraat 68
2600 Antwerpen-Berchem

Tel. & Fax 03/218.73.63
Tel.(Y.Br.Van Parijs) 03/281.56.58

Verantwoordelijk uitgever : Sh.A.Peel, Leemputstr. 10, 2600 Antwerpen-Berchem

Overname toegelaten mits bronvermelding en bewijsexemplaar

Sneldrukkerij Total Copy Service, Herentals